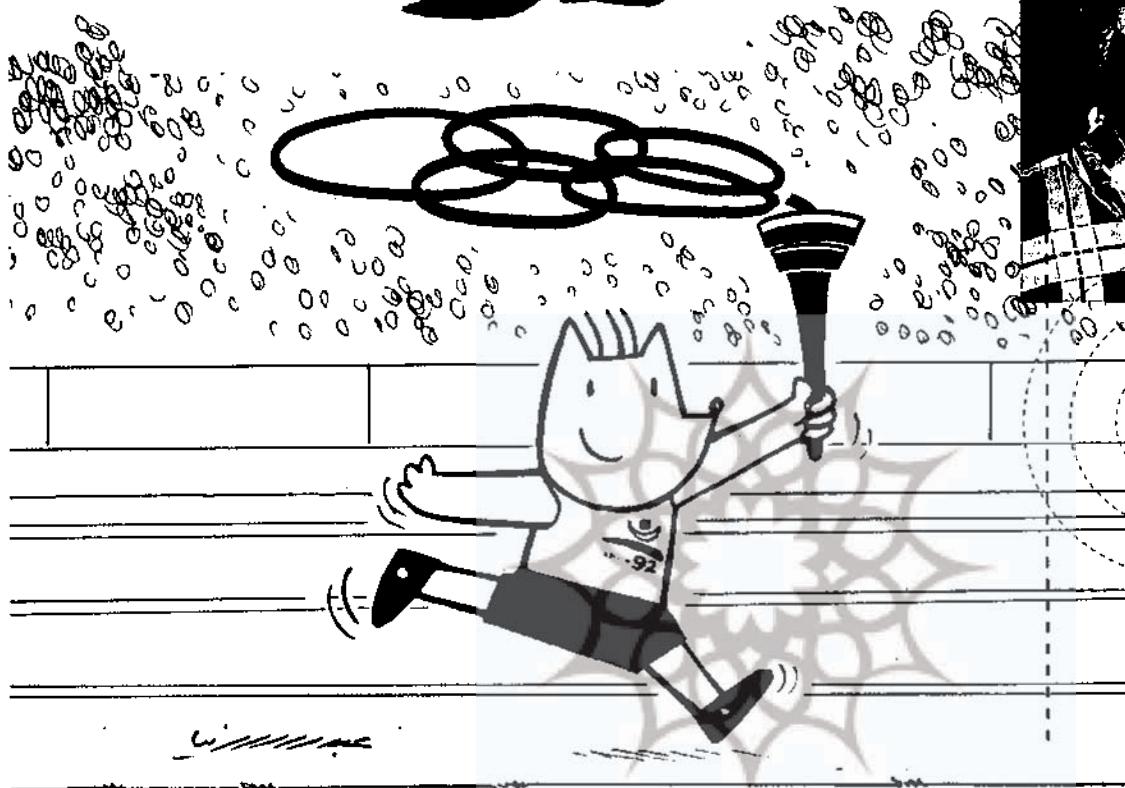

مدار ایران ورزشی

نایخ کلیکنور

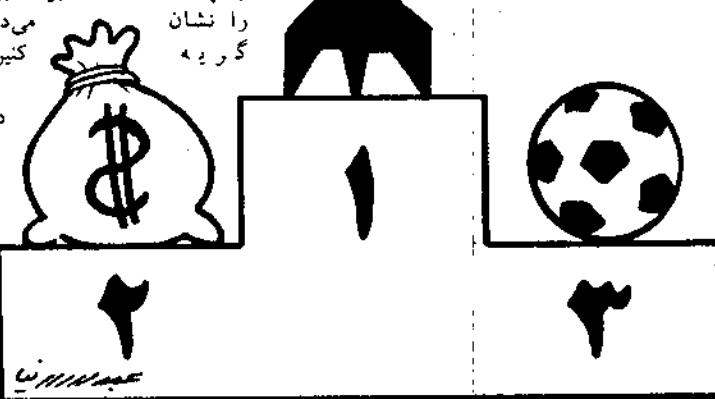

۱- نویسندگان آنلاین
۲- فرمان تویین آنلاین
۳- مجموعه مقالات آنلاین
۴- کد نمایندگی آنلاین
۵- جهان پیغمبران
۶- کشور کله دو خوبی دی
۷- ماه ۱۳۹۶ پا بهین
۸- همچو دعوهای
۹- پیشوای شورزی سپاه
۱۰- داشتگان تقدیر نیاز
۱۱- پیشنهاد پیشنهاد

علی اکرمی

به طور دقیق نمی‌توان گفت اولین کاریکاتور ورزشی در ایران توسط کدام کاریکاتوریست کشیده شده زیرا اکثر کارهای ورزشی که در مطبوعات قدیم چاپ می‌شد، مربوط به کاریکاتوریست‌های خارجی بود و گاهی به طور پراکنده و بسته به مسابقات خلیل مهمن ورزشی، کاریکاتوری هم توسط کاریکاتوریست‌های ایرانی کشیده می‌شد. از سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۰ کاریکاتور ورزشی در مطبوعات به طور پراکنده چاپ می‌شد که می‌توان هفت نامه سیاسی فکاهی توفيق را تهاجم مجله متبر بر در آن دوره ذکر کرد. مجله توفيق به مناسبات‌هایی در زمینه طنز ورزشی کاریکاتورهایی داشت و معروف ترین آنها که در زمان خودش خلیل سرو صدا به پا کرد مرگ مربوط می‌شد به مرگ جهان پهلوان تختی که در ۲۶ دی ماه ۱۳۴۶ با این خبر، صحنه و دیالوگ در روی جلد آن هفته نامه چاپ شده بود. خبر این بود که «همه در مرگ تختی گریستند» و صحنه روح تختی را نشان می‌داد که بالای سر مردم به پرواز درآمده و می‌گفت: «واسه من نمی‌خواهد گریه کین... واسه خودتون گریه کین!»

کاریکاتور دیگری در خرداد ماه ۱۳۴۷ با این خبر صحنه و دیالوگ در روی جلد همان هفته نامه چاپ شده بود. خبر این بود «تیم فوتبال مجلس تشکیل شد و قرار است با تیم ملی هم مسابقه بدده» صحنه زمین فوتبال بود که یک نماینده درون دروازه به خواب رفته و یک نماینده هم فریاد می‌زد آخ... و دو نفر فوتبالیست از هم سوال می‌کردند چی شده؟ بچه‌ها فقط آقارو با توب اشتباه گرفتن که تماساچی‌ها هم فریاد می‌زدند بچه‌ها مشکریم... بچه‌ها مشکریم ولی از هر دو این کاریکاتورها پرس و صدایر و گیراتر که هفته نامه توفيق به چاپ دوم رساند مربوط می‌شد به بازی تیم ملی ایران و اسرائیل در مسابقات فوتبال جام آسیا که ایران برندۀ آن مسابقه شد. این کاریکاتور روی جلد شماره ۸ در ۳۱ اردیبهشت سال ۱۳۴۷ با این خبر، صحنه و دیالوگ

لایحه کاریکاتور ورزشی
از گاریکاتور ایران
برای این روزهای خوش
نمایندگان ورزشی از همه
جهات این روزهای خوش باشند
و از همه اتفاقاتی که در این روز
میگذرد بخوبی بگذرانند.
لایحه کاریکاتور ورزشی
از گاریکاتور ایران
برای این روزهای خوش
نمایندگان ورزشی از همه
جهات این روزهای خوش باشند
و از همه اتفاقاتی که در این روز
میگذرد بخوبی بگذرانند.

لایحه کاریکاتور ورزشی
از گاریکاتور ایران

چاپ شده بود، خیر این بود «در مسابقات فوتبال جام آسیایی ایران برنده شد و فوتبالیست‌های اسرایل یک ساعت و نیم در زمین بازی بودند و باختنند و در صحنۀ تمام بازیکنان تیم اسرایل به شکل و قیافه موشه دایان (با یک چشم) کشیده شده بودند و نخست وزیر وقت از آنها سوال من کرد «بازی تمام شده پس چرا نمی‌رین بیرون» و اسرایلی‌ها مصطفی عرب، بازیکن آن زمان تیم ملی را شاند داده و می‌گفتند: «ما عادت نداریم زمین رو که او مدیم توش، دیگه برمی‌رین، میگی نه از عرب بپرس» که هر سه کاریکاتور هم کار آقای حسن توفيق، کاریکاتوریست و صاحب امتیاز و مدیر هفته نامه توفيق بود که بیشتر جنبه سیاسی داشت تا ورزشی و همان طور که گفته شد شاید در سال یکی دو کاریکاتور ورزشی که بیشتر هم جنبه سیاسی آن طرح بود کشیده نمی‌شد و کسی به مسابیل کلی ورزش نمی‌پرداخت.

مثلاً در آن زمان اکثر اریس سازمان ورزش را نمی‌شناختند و کسی در جریان نبود که سازمان ورزش به وظایف خود عمل می‌کند یانه، یا فدراسیون‌ها مسئولیت خود را درست انجام می‌دهند یا خیر یا به مسابیل حاشیه‌ای ورزش ورزشکاران کسی با طنز و کاریکاتور نمی‌پرداخت و اساساً کسی زیاد به مسابیل داخلی ورزش توجه و آگاهی نداشت چرا که کسی به طور جدی به این فکر نیتفاهم بود که با زبان طنز و کاریکاتور که می‌توانست خیلی از مسابیل و کمودها و کم کاری‌هارا برای مردم رو کند، پیردادز، کاریکاتور ورزشی به شکل امروزی از سال ۱۳۵۰ و از مجله معتبر کیهان ورزشی تنها مجله ورزش در آن زمان توسط احمد عبداللهی تیا که خودش از کاریکاتوریست‌های هفته نامه توفيق بود شروع شد. او صفحه‌ای را به طور مرتقب درباره طنز ورزشی در آن مجله گشود که با استقبال فراوان و رو به رو شد.

این اقدام عمل‌آراء را برای پرداختن به طنز ورزشی در نزد سایر طنزپردازان و کاریکاتوریست‌های کشور فراهم و هموار کرد. از همان زمان بود که بواسطه این کاریکاتوریست به مسابیل ورزش در رشته‌های مختلف پرداخته شد و کاریکاتور مسؤولان ورزشی هم به صفحات نشریات راه یافت و کمپردها و کم کاری‌های ورزشی هم به رخ کشیده شد.

چاپ این صفحه از همان تاریخ به امروز بدون وقفه در مجله کیهان ورزشی ادامه دارد. به هر حال می‌توان گفت اولین کاریکاتورهای ورزشی به شکل فعلی توسط احمد عبداللهی تیا و از مجله کیهان ورزشی شروع شد. البته با زیاد شدن مطبوعات ورزشی و محبوب شدن بعضی از رشته‌های ورزشی به خصوص فوتبال بین جوانان، سایر کاریکاتوریست‌هایی که خودشان هم علاقه‌ای به ورزش داشتند به این شاخه کاری در کاریکاتور توجه نشان دادند که تعداد آنها هم زیاد نیست چرا که کار در زمینه ورزش، آن‌هم به طور مرتقب، کار ساده‌ای نیست.

به هر حال نشریات دیگر هم به کاریکاتور ورزشی روی خوش نشان داده اند و به طور پراکنده از کاریکاتور ورزشی استفاده کرده و می‌کنند. مثلاً رستاخیز جوان از کاریکاتورهای احمد عربانی، کاریکاتوریست بنام و قدیمی استفاده می‌کرد که بعد از انقلاب دیگر منتشر نشد و یا مجله دنیای ورزش مدت زمانی صفحه‌ای را به کاریکاتورهای ورزشی اختصاص داد که مستعد محابی آن را اداره می‌کرد. جواد علیزاده دیگر کاریکاتوریست قدیمی و بنام مطبوعات انتشار گاه به گاه کتاب طنز خود را به ماهنامه طنز سیاسی، اجتماعی و فرهنگی طنز و کاریکاتور تبدیل کرد که از ابتدای انتشار به ورزش و مسابیل آن توجه خاصی داشته و دارد به هر جهت در حال حاضر نشریاتی که از کاریکاتور ورزشی تقریباً به طور مرتقب استفاده می‌کنند می‌توان به این نشریات اشاره کرد: مجله ورزنامه کیهان ورزشی با کاریکاتورهای احمد عبداللهی تیا، ماهنامه طنز و کاریکاتور با کارهای جواد علیزاده و دیگر همکارانش، ابرار ورزشی که از کاریکاتورهای احمد عربانی استفاده می‌کند. ایران ورزشی که از کارهای ایرج زارع، کاریکاتوریست پیشکش استفاده می‌کند و نشریات ورزشی، غیر ورزشی دیگر از جمله خبر ورزشی که هر کدام باری به هر جهت از کاریکاتور ورزشی بعضی از کاریکاتوریست‌های جوان استفاده می‌کنند.

منابع

- ۱- روزنامه توفيق سال ۱۳۴۶ شماره ۴۳
- ۲- روزنامه توفيق سال ۱۳۴۷ شماره ۸

۳- روزنامه توفيق سال ۱۳۴۷ شماره ۹

- ۴- کتاب سال ورزشی سال ۱۳۷۳-۷۴ ۱۳۷۳-۷۴ صفحه ۶۶۵-۶۶۹

و با اشاره به ماهنامه تخصصی کیهان کاریکاتور سال ۱۳۷۳

- ۵- شماره ۲۶ ص ۱۱-۱۶ با نسخین کاریکاتوریست ورزشی ایران.

پرتاب جام علوم انسانی

:

:

:

:

:

:

:

:

:

:

:

:

:

:

:

:

:

:

:

:

گاندی- چه خبرته بایا، توهم زورت بما رسیده؟...